

בס"ד. רשימת דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א

ליל ב' דחג השבועות ה'תנשא*

— לקהל שיחיו שחזרו מה'תהלוכה —

תרגום מאידית

א. בנוגע לחג השבועות אמרו חז"ל ש"הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם², מאי טעמא, יום שניתנה בו תורה הוא". והפירוש ד"לכם" הוא — ש"ישמח בו במאכל ובמשתה"³.

א. בנוגע לחג השבועות אמרו חז"ל ש"הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם², מאי טעמא, יום שניתנה בו תורה הוא". והפירוש ד"לכם" הוא — ש"ישמח בו במאכל ובמשתה"³.

וכידוע שהחידוש ד"יום שניתנה בו תורה" הוא — החיבור דאלקות עם גופו הגשמי של יהודי⁴ ("לכם"⁵) ועם גשמיות העולם כביכול⁶ ("התחתונים" יעלו לעליונים והעליונים ירדו לתחתונים)⁸.

דלכאורה: כיון שכונת ר"י בעילוי ד"האי יומא" היא — שעל ידו נעשה הוא לומד תורה (כפרש"י), אין זה שייך דוקא ל"האי יומא" (יום נתינת התורה), שהרי לימוד התורה הי' גם לפני מ"ת (וא"ו בסיון), וכמאחז"ל (יומא כה, ב) "מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם, היו במצרים ישיבה עמהם .. אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה הי' וכו'?"

אלא, העילוי ד"האי יומא" הוא — שאו נמשכה ונתלבשה התורה למטה, עד ש"תורה לא בשמים היא" (נצבים ל, יב. וראה שבת פט, א. ב"מ נט, ב). ועל זה אמר ר"י שע"י "האי יומא" "למדתי תורה ונתרוממתי" (פרש"י), היינו שהתורה פועלת שינוי בה"תחתונים" (ראה בארוכה לקו"ש חט"ז ע' 211 ואילך. ובכ"מ). ולכן, רב יוסף ביזמא דעצרתא הי' מצוה לאנשי ביתו להכין לו סעודה" (פרש"י פסחים שם). שבזה מודגש, שהתורה נמשכת וחודרת בכל מציאות האדם, גם בגוף הגשמי.

9) ספר מאמר מרדכי מסכת פסחים, להרה"צ כ"ר הר"ד מרדכי מנדבורנא (סיגעט, תר"ס). ח"ל: הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם .. בעצרת שהוא זמן קבלת התורה, ואחז"ל (ראה עירובין נד, א. ע"ז ה, א. שמו"ר רפ"ב) חירות משעבוד מלכיות, אזי הוא הזמן המוכשר לעת רצון להתפלל לקרב קץ הגאולה. וזהו הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם, דבעינן לשון אם תבעינן בעו (ישעי' כא, יב**) והוא לשון תפלה ובקשה***, נמ"י לכם גימטריא ק"ץ, היינו שהוא זמן המוכשר להתפלל שיתקרב קץ הגאולה.

(* ולכן, "אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא" — כי ע"י לימוד התורה מצ"ע (בלי הפעולה ד"האי יומא"), נשאר האדם והעולם בבחי' "שוקא" ורשות הרבים (ראה לקו"ש שם ע' 214. ובכ"מ). (** ובפרש"י עה"פ: אם תבקשו בקשתכם למחר הקץ. וראה גם ירושלמי תענית פ"א סה"א. (***) ראה מצודת ציון עה"פ.

(* הוספת ביאור בכמה ענינים דלהלן — ראה שיחת יו"ד סיון שנה זו (ביחידות הכללית האורחים שיחיו). חלקו ונתקן לחלן (כפנים ובהערות). 1) פסחים סח, ב.

2) משא"כ בשאר הימים טובים יש פלוגתא אם צ"ל "חציו לכם" (פסחים שם. ביצה טו. ב). — ואפילו לפי ההלכה (רמב"ם הל' יו"ט פ"ו הי"ט (ובמ"מ שם). טושו"ע או"ח ר"ס תקכט. שו"ע אדה"ז שם ס"י) שבכל היו"ט צ"ל "חציו לכם" — יש חילוק בין גהה"ש לשאר היו"ט, שב"שאר יו"ט ושבתות (ש)מותר להתענות בהם תענית חלום", משא"כ בחגה"ש אסור להתענות תענית חלום" (שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"ד ס"ח), אף שהתענית עונג לו (טור או"ח סרפ"ח. שו"ע אדה"ז שם ס"ג). וראה בארוכה לקו"ש חכ"ג ע' 27 ואילך (וש"ו).

3) פרש"י פסחים שם. וראה גם שו"ע אדה"ז סתצ"ד שם. 4) ראה תניא פמ"ט (סט, סע"ב ואילך): ובנו בחרת מכל עם ולשון (דקאי על מ"ת — ראה שו"ע אדה"ז או"ח סי' ס"ד) הוא הגוף החומרי כו'. 5) ראה גם לקו"ש ח"ב ע' 560. 6) ראה בארוכה לקו"ש ח"ג ע' 887 ואילך. ובכ"מ.

7) תנחומא וארא טו. שמו"ר פ"ב, ג. ועוד. 8) ועפ"ז יש לבאר מ"ש בהמשך הגמ' שם (לאחרי הדין דבעצרת בעינן לכם): "רב יוסף ביזמא דעצרתא אמר עבדי לי עלאל תילתא, אמר אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא" —

ונוסף לזה, חג השבועות הוא גם יום ההסתלקות (רבי ישראל) הבעש"ט¹⁹, הקשור במיוחד עם ("נמי לכם" –) הגאולה²⁰ האמיתית והשלימה²¹.

ולפני זה – לפני דוד והבעש"ט – הרי חג השבועות קשור עם רועה ישראל השלישי – משה רבינו, "משה קבל תורה מסיני"²² [שזוהו (מ"ת) הטעם ע"ז ש"בעצרת בעיני נמי לכם"], "גואל ראשון הוא גואל אחרון"²³ – ע"י משה (שקיבל תורה מסיני) נמשך הכח על ה"קץ" (בגימטריא "נמי לכם") בגאולה האמיתית והשלימה.

ולהעיר ולהוסיף, שהראשיתיות והשמות של שלשת הרועים (משה, ישראל, דוד) – הוא "מיד" (כמדובר לעיל), שזה מרמז על לשון חז"ל²⁴ – "מיד הן נגאלין", שהגאולה האמיתית והשלימה באה מיד, מיד בזמן גשמי דגשמיות העולם ("לכם").

ג. ויהי רצון, שתיכף ומיד יקויים בפועל ה"נמי לכם" – קץ וסיום הגלות. ובמילא ישנו הסיום דיום

לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה¹⁰ – יהי בגאולה האמיתית והשלימה (בקץ¹¹ הגלות)¹². וכפי שזה יתבטא בכך, שאז תהי סעודה¹³ גשמית¹⁴ דוקא (כמו בעצרת ד"בעיני נמי לכם")¹⁵.

ויש לקשר זה ("נמי לכם" בגימטריא "קץ") עם הסתלקותו של דוד מלכא משיחא בחג השבועות ("דוד מת בעצרת"¹⁶). כי ע"פ הידוע¹⁷, שביום ההסתלקות "פועל ישועות בקרב הארץ"¹⁸, מובן, שבעצרת ישנה פעולה והשפעה מיוחדת בענינו של (דוד) מלכא משיחא (קץ הגלות והגאולה האמיתית והשלימה).

10 תניא פל"ו (מו, א).

11 ראה תניא שם (מו, ב): "אח"כ גרם החטא ונתגשמו הם העולם עד עת קץ הימין שאז יודרך גשמיות הגוף והעולם ויוכלו לקבל אור ה' שיאיר לישראל ע"י התורה כו".

12 ושלמות השכר דלע"ל תהי דוקא לבני נשמות בגופים בעוה"ז הגשמי (כדעת הרמב"ן בשער הגמול בסופו. וכ"ה ההכרעה בתורת החסידות – ראה לקו"ת צו טו, ג. דרושים לשבת שובה סה, סע"ד. דרמ"צ יד, ב. וראה אוה"ת הוקת ס"ע תתט. שם כרך ה ע' א'תרל"ז).

13 כ"ב עה, א. ועוד.

14 נסמן ב"תשובות וביאורים" (קה"ת,

תשל"ד) ס"א הערה 23 (ע' 57-8).

15 וע"פ המבואר בפנים – יש להוסיף (ע"ד הרמז) בדיוק לשון חז"ל "הכל מודים בעצרת דבעיני נמי לכם": הענין דעצרת פועל, ש"הכל – כל עניני העולם – מודים", שצריכים חקוקים ("בעיני") לקץ הגלות ("נמי לכם"). כלומר: גם מציאות העולם עצמה באה לידי הכרה בגודל הצורך וההכרה לגאולה האמיתית והשלימה – שאז תהי השלמות שלה (של העולם).

16 ירושלמי ביצה פ"ב ה"ד. חגיגה פ"ב ה"ג.

17 רות רבה פ"ג. תוד"ה אף עצרת – חגיגה ז, א. וראה לקו"ש ח"ח ע' 21 ואילך. וש"נ.

18 תניא אגה"ק סכ"ח (קמח, א).

19 לשון הכתוב – תהלים עד, יב.

* נוסף להפירוש ב"בעיני" מלשון תפלה ובקשה.

כ"ל הערה 9.

19 לקו"ד ח"א לב, א.

20 כמענה מלך המשיח להבעש"ט על שאלתו "אימת אתי מר" – "בעת שיתפרסם למודך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה" (כמ"ש באגה"ק הידועה דהבעש"ט – נדפסה בכתר שם טוב בתחלתו. ובכ"מ).

ולהעיר מהידוע דגילוי תורת הבעש"ט הוא "טעימה" מגילוי תורת משיח (סה"מ תרס"ג בהוספות ע' נא. וראה לקו"ש חט"ו ע' 282. וש"נ). וראה תו"ח שמות (שכט, סע"ב): "היראה הפנימית שהי' בבעש"ט ז"ל שהי' מעין יראה של משיח כו".

21 וראה לקו"ש ח"ח ע' 23 ואילך. דענינו של דוד הוא העבודה ד"תחתונים יעלו לעליונים", וענינו של הבעש"ט – החיבור דיידית העליונים והעלאת התחתונים. ע"ש בארוכה.

22 אבות פ"א מ"א.

23 ראה שמור" פ"ב, ו. זח"א רנג, א. שער

הפסוקים פ' ויחי תו"א משפטים עה, ב.

24 ראה שבת קיח, ב. שהש"ר פ"ה, א (ב). ועוד. רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

והגאולה, ובמכש"כ וק"ו וכו' מיחיד שיצא מבית האסורים.

ועוד והוא העיקר – שממשיכים ההתכנסות יחד כאן – בארץ הקודש, ובירושלים עיר הקודש, ושם גופא – בה"ציון" (הפנימיות²⁸) דירושלים – ביהמ"ק, ו(שם גופא -) בקדש הקדשים, מקום הלוחות, כולל ובמיוחד – הלוחות הראשונות שניתנו למשה רבינו בתחילת המ"ם ימים ראשונים (ביום מ"ת).

וישנם כל ענינים אלו ביחד עם השלשה האמורים לעיל: משה, ישראל בעש"ט, ודוד מלכא משיחא, ר"ת "מיד",

(ותיכף ו)מיד ממש, בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

28) ראה לקו"ת דברים א, ב ואילך. רשימות הצ"צ לתהלים (יהל אור) ע' תקעה. וש"נ. ובכ"מ.

(הראשון ד) חג השבועות, ועאכו"כ ההמשך דיום השני דחג השבועות שנת "אראנו נפלאות" – בגאולה האמיתית והשלימה, כך, שבמקום שיהי' יו"ט שני של גלויות – נעשה²⁵ מיד היום דקיבוץ גלויות דכל בני, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"²⁶;

והולכים כולם ביחד לארצנו הקדושה, ולירושלים עיר הקודש, ולהר הקודש, ולביהמ"ק השלישי, "ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספיים כהלכתם"²⁷, כולל גם קרבנות של תודה ושמחה שיקריבו בקשר עם ה"קץ" ("נמי לכם")

25) להעיר משו"ת חת"ס או"ח סו"ס קמה: לא י"ט ב' של גלויות רמז בשעת חדות מ"ת וחירות מאוה"ע (כמ"ש המג"א או"ח ר"ס תצד), אלא י"ט ב' של גאולה בב"א כו', ע"ש. ואכ"מ.

26) בא יו"ד, ט.

27) נוסח תפלת מוסף.